

[Sigsgaard.]

tilstrækkeligt omfang, og den kunne ikke gennemføres ved lovforslagene her. Den kunne have været gennemført i forbindelse med byrdefordelingslovene, men det skete ikke, og det vil være med til at bremse saneringen, at det ikke skete.

Et andet svagt punkt er selve målsætningen, selve den kvantitative målsætning med lovforslagene her, hvor man sigter på at sanere en 3.000-4.000 lejligheder om året. Det er jo langt, langt flere, end der saneres i dag, det skal jeg da være den første til at indrømme, men det er alligevel yderst utilstrækkeligt. Hvis vi sætter, at bare 1 pct. af de bestående boliger hvert år forældes og bør fornys, skulle saneringen jo i stedet for 3.000-4.000 omfatte 10.000-15.000 boliger om året. Det er en stor mundfuld og bekostelig affære, og alligevel er det nok de tal, vi skal op på, og derfor må man sige, at når man bliver stående ved de 3.000-4.000 i målsætningen her, vil der ikke blive tale om, at vi i de næste 10 eller 20 år får klaret den saneringspukkel, som er det aktuelle problem i dag.

Man har heller ikke benyttet lejligheden til at effektivisere boligtilsynet. Det synes jeg, man skulle have gjort, når man nu har boligtilsynsloven til behandling. Der er utrolig mange lejligheder, der i dag er elendigt vedligeholdt, og desværre er det sådan, at lejerne i disse ejendomme oftest ikke tør klage af frygt for repressalier fra ejernes side. Der er jo virkelig mulighed for sådanne repressalier, og disse muligheder er blevet større, efter at vi har fået ejerlejlighedsloven og på grund af manglende information om denne lov om, hvad man kan efter ejerlejlighedsloven, og hvad man ikke kan.

Man har heller ikke sørget for en tilstrækkelig social service over for de udsanerede. Så vidt jeg ser af udvalgsbetænkningen, har man ikke engang diskuteret det spørgsmål. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at der opstår dybt alvorlige sociale problemer i kraft af saneringsprocessen, og det burde man tage fat på. Det ville koste penge, men de penge burde man ofre.

Endelig synes jeg ikke, man har taget konsekvensen af, at saneringsproblemet består i hvert fald lige så længe, som de gamle partier holder fast ved, at boligen skal være spekulationsobjekt og virkefelt for privat

kapital. Saneringsproblemet er ikke noget, vi kommer over hverken på 5 eller 10 eller 20 år, det kommer vi aldrig over, det er et permanent problem. Boliger forældes, de vil blive ved med at forældes; de, vi bygger i dag, forældes måske næsten endnu hurtigere end dem, der blev bygget for 30-40 år siden. Konsekvensen af en sådan erkendelse, at det ikke bare er et akut problem, vi her har at gøre med, men et permanent problem, burde være, at man fra myndighedernes side kun godkendte byggerier for et begrænset åremål, at man simpelt hen sagde: en beboelsesejendom kan ikke holde, den kan ikke tjene sit formål i f. eks. 75 år, derfor godkender vi den kun for måske 50 år med mulighed for forlængelse op til 75 år, men derefter er godkendelsen bortfaldet, så er ejendommen ikke mere noget værd. Det burde den heller ikke være. Og så kunne man som punkt 2 vedtage, at kommunerne efter disse 75 år kunne overtage ejendommene til sanering mod erstatning alene for grunden. Det var en yderst rimelig bestemmelse, der ville betyde, at man i fremtiden kunne klare saneringsproblemet på økonomisk rimelige vilkår.

Endelig for det tredje burde konsekvensen af en erkendelse af, at saneringsproblemet er permanent, blive, at der blev offentlig anvisningsret til alle lejligheder.

Jeg skal tilføje, at vi kan stemme for hr. Arne Larsens ændringsforslag om huslejestøtte til de udsanerede i 10 år mod som nu 5 år. Det er en forbedring. Som sagt synes vi ikke, det er tilstrækkeligt, vi synes, der er behov for at gøre adskilligt mere på det sociale område for de udsanerede, men det er en forbedring, og vi kan stemme for det.

Min konklusion af disse bemærkninger må blive, at vi kan stemme stort set for de ændringsforslag, der er fremsat, idet de betegner forbedringer. Det er nogle lovforslag, som ikke var gode nok fra boligministerens hånd; nu er de blevet noget bedre i kraft af udvalgsbehandlingen, men de er stadig væk ikke tilstrækkelige. Vi kan derfor ved tredje behandling ikke medvirke til vedtagelsen af hovedlovforslagene her. Specielt for saneringslovforslagets vedkommende skal jeg slutte med at sige, at når vi ikke kan stemme for det til trods for forbedringerne, er det, fordi vi ikke har tro på, at der nu kommer den gang i saneringen, som man åbenbart fra